
Grundig og godt

ANMELDELSER

JAN EMIL KRISTOFFERSEN

Fagsjef, Den norske legeforening

Henriette Sinding Aasen, Berit Bringedal, Kristin Bærøe et al., red.

Prioritering, styring og likebehandling

Utfordringer i norsk helsetjeneste. 292 s, tab, ill. Oslo: Cappelen Damm Akademisk/NOASP, 2018. Pris Gratis (Åpen tilgang)

ISBN 978-82-02-56935-8

For leger som møter pasienter består hver eneste dag av en lang rekke av prioriteringsbeslutninger basert på medisinsk kompetanse og skjønn, samtidighetskonflikter, opplevd ressursknapphet – og et komplekst lov- og forskriftsverk med underliggende retningslinjer og veiledere. Forfatterne av *Prioritering, styring og likebehandling* har fortjenstfullt søkt å gi en samlet fremstilling av både det teoretiske og politiske bakteppet for målet om lik tilgang til likeverdige helsetjenester og aktuelle virkemidler som er tatt i bruk i Norge og EU/EØS-området.

Leseren tilbys en grundig vitenskapsteoretisk gjennomgang av sosial ulikhet og uhelse, sosiale helsedeterminanter, sosial seleksjon og andre faktorer før drøftingen av juridiske rammer og virkemidler, EUs pasientrettighetsdirektiv og dets konsekvenser for Norge. Et velskrevet kapittel om prioritering og profesjonsetikk er en fin opptakt til gjennomgang av forskning om sykehuslegers holdninger til økonomiske styringsinstrumenter i spesialisthelsetjenesten og om styringsdilemmaene i møtet med pasientene. Ikke minst gir data fra Legeforskningsinstituttet ny innsikt i hvorledes både sykehusleger og fastleger vurderer styringsvirkemidlenes evne til å understøtte kvalitet og likebehandling og hvorledes legene tilpasser seg ved fortolkning av veiledere og retningslinjer for å kunne gi den enkelte pasient omsorgsfull helsehjelp. Et ikke så overraskende funn er at et ganske høyt antall leger angir å ha lite kunnskap om prioriteringsforskriften.

Boken avsluttes med kapitler om e-helse. Forfatterne peker på den til dels naive troen på hva teknisk gode digitale løsninger kan tilføre av effektivitet, pasientmedvirkning og mestring. De gjør godt rede for hvorledes e-helseløsninger har både gunstige effekter og risiko for bivirkninger som vi ofte ikke forstår før teknologien har vært i bruk en stund.

Denne boken fortjener et bredt publikum. Stortingets medlemmer bør anse den som statarisk pensum. Beslutningstagere og ledere både i kommunale helse- og omsorgstjenester og i spesialisthelsetjenesten vil finne nyttig kunnskap – og bekræftelser på at man som helseleder ikke er alene om å kjenne på utfordringene i samtidig å skulle ivareta «saavel samfundets som patientens tarv», som det het i gamle dager.

Publisert: 30. oktober 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0595

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. februar 2026.